

РЕШЕНИЕ
ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА
№ 2-2/2021 г.

На основание чл. 99, ал. 2 от *Закон за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 19, ал. 2, т. 4 във връзка с чл. 18, ал. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал.1 и ал. 2, т. 3 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и въз основа на следващото по-долу изложение, представените доклади по ОВОС и ДОСВ с приложенията към тях, цялата документация и всички становища, представени в хода на процедурата, резултатите от общественото обсъждане, решение №1-2/2021г. от Протокол № 2 от заседание на Експертния екологичен съвет (ЕЕС) към РИОСВ-Пазарджик, проведено на 03.08.2021 г.

НЕ ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционното предложение (ИП) „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото меше” в землището на с. Синитово, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик

с възложител: „ЕКО-ХИДРО-90” ООД

с адрес на управление: Област Пазарджик, община Пазарджик, 4400 гр. Пазарджик, ул. „Асен Златаров” №12

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото меше” в землището на с. Синитово, общ. Пазарджик. Добивът на мрамори и доломити ще е за задоволяване нуждите на строителна дейност. Срок на концесията - 35 години, като се предвижда през този период да бъдат добити 1 512 000 m³ плътна скална маса.

Възложителят е подал заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството с Вх. № АУ-32-63/24.10.2008г. за предоставяне на разрешение за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от *Закона за подземните богатства* (ЗПБ) – строителни материали в площ „Малкото меше“. На основание Разрешение № 398 от 29.08.2014 год. на министъра на икономиката и енергетиката и Договор от 27.05.2015 год. за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от *Закона за подземните богатства* в площ „Малкото меше”, разположена в землището на село Синитово, община Пазарджик, област Пазарджик между министъра на енергетиката и „ЕКО-ХИДРО-90” ООД гр. Пазарджик, през 2016 година са проведени детайлни геологопроучвателни работи. Проучването е започнало след получаването на Решение №19-ОС/2015 г. на министъра на околната среда и

водите за преценяване на степента на значително отрицателно въздействие, с което е съгласуван цялостен работен проект за проучване на подземни богатства – строителни материали в площ „Малкото меше“.

В резултат на проведените комплексни геологопроучвателни работи в обсега на площ „Малкото меше“ е проучено едноименното находище „Малкото меше“ за строителни материали (мрамори и доломити), подходящи за строителни цели. Оконтурени са общо 4 блока, от които три в категория запаси и един – ресурси.

С Протокол на специализирана експертна комисия № НБ-2 от 17.03.2017 г., са утвърдени следните запаси и ресурси за находище „Малкото меше“:

Блок №	Категория на запасите и ресурсите	Код	Разкривка, м ³	Подземно богатство, м ³
Блок 1	Доказани запаси	111	-	1 263 747
Блок 2	Доказани запаси	111	-	248 005
Всичко доказани запаси		111	-	1 511 752
Блок 3	Вероятни запаси	121	64 066	5 700 825
Всичко доказани и вероятни запаси (111+121)			64 066	7 212 577
Блок 4	Предварително установени ресурси	222	-	8 349 981

В резултат от проведеното геолошко проучване са изчислени: доказани запаси, вероятни запаси и предварително оценени ресурси от мрамори, всичко: 15 562 558 м³.

Разработен е План на запасите за осъществяване на добива на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото меше“ за концесионен период от 35 години.

Предмет на концесията е подземното богатство, за което проучването е определило категория по степен и пълнота на проучване - доказани запаси (Блок 1 и 2 /111/) и вероятни запаси (Блок 3 /121/) на площ от 108.587 дка, като общата площ на доказани и вероятни запаси е 208.749 дка.

Вертикалната позиция на запасите е от кота 358.50 до кота 260.00, като предмет на отработване са доказаните запаси, вертикалния обхват на които е между коти 294.00 и 260.00, т.е. максималната височина на откоса след отработване ще е от порядъка на 34 м.

Към площта на запасите е необходимо включването на допълнителни площи, които съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПБ, ще са необходими за осъществяването на дейността по концесията.

Тези допълнителни площи представляват ивица около външния контур на геоложките запаси – за оформяне на откосите и предпазен сервитут около бордовете на кариерата на площ от 48.001 дка.

Конфигурацията на предлаганата концесионна площ е съобразена с ъгъла на генералния борд на кариерата (около 40°) и долната граница на запасите от полезно изкопаемо – кота 260.

Общо засегнати от концесията имоти ще са 7 (седем), с обща площ от 256.750 дка.

Концесионната площ обхваща основно територия по предназначение „Добив на полезни изкопаеми“, с начин на трайно ползване „Територии – суровини за промишленост и строителство в скали“ – частна държавна собственост и един имот собственост на възложителя. Пет имота (на площ 55,851 дка) са „зеделска територия“ - общинска публична собственост.

Регистър на имотите, засегнати от инвестиционно предложение за добив на мрамори, годни за производство на трошени фракции за пътно строителство, асфалтови смеси и бетон от находище „Малкото меше“ в землището на с. Синитово, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик								
Имот с идентификатор	Вид територия по предназначение	НТП	з-ще, местност	Площ на имота от КВС /дка/	Площ, попадаща в контура на концесионната площ	Площ, попадаща в контура на запасите на находище "Малкото меше"(дка)	Вид собственост	Собственик
66559.29.122 (стар № 29122)	Земеделска територия	Пасище, мера	с.Синитово, м."Мерите"	4.622	3.046	0.549	Общинска публична	Община Пазарджик
66559.39.4 (стар № 39004)	Земеделска територия	Други територии, заети от селското стопанство	с.Синитово, м."Гушов баир"	22.704	4.569	0.001	Общинска публична	Община Пазарджик
66559.39.60 (стар № 39060)	Земеделска територия	Полски път	с.Синитово, м."Гушов баир"	1.314	0.694	0.081	Общинска публична	Община Пазарджик
66559.40.54 (стар № 40054)	Земеделска територия	Други територии, заети от селското стопанство	с.Синитово, м."Малко меше"	79.599	24.973	11.789	Общинска публична	Община Пазарджик
66559.40.57 (стар № 40057)	Земеделска територия	Други територии, заети от селското стопанство	с.Синитово, м."Малко меше"	31.644	22.569	18.803	Общинска публична	Община Пазарджик
66559.40.58 (стар №40058)	Добив на полезни изкопаеми	Територии-суровини - пром. и строителството в скали	с.Синитово, м."Малко меше"	10.000	10.000	7.612	Обществена и организационна	"ЕКО ХИДРО-90"ООД
66559.40.59 (стар №40059)	Добив на полезни изкопаеми	Територии-суровини - пром. и строителството в скали	с.Синитово, м."Малко меше"	201.460	190.899	169.914	Държавна частна	Държавата
Общо:				351.343	256.750	208.749		

Необходимата концесионна площ ще е с размер 256.750 дка и е ограничена от 14 гранични точки с координати в координатна система 1970 г., както следва:

Гран. точка	Координата по X [м]	Координата по Y [м]	Гран. точка	Координата по X [м]	Координата по Y [м]
1	4540709.3	8585221.6	8	4540510.6	8585931.2
2	4540710.4	8585501.7	9	4540359.6	8585883.5
3	4540678.2	8585662.4	10	4540302.9	8585817.2
4	4540675.0	8585684.1	11	4540302.6	8585366.7
5	4540668.3	8585718.7	12	4540386.5	8585245.3
6	4540664.2	8585739.9	13	4540547.4	8585195.7
7	4540605.0	8585948.5	14	4540654.7	8585219.9

Находището се намира в землището на с. Синитово на около 7 км южно от гр. Пазарджик. Разположено е южно от с. Огняново и с. Синитово. Северният контур на находището граничи изцяло с обработваеми земеделски земи – ниви от землището на с.

Синитово. На запад – път/ обработваеми и изоставени ниви, на юг – в началото на концесионната площ с нива, следвана от рудерални синорни и тревисти места и тревисти местообитания.

Отстоянията от находище „Малкото меше“ до населените места са:

- 1 870 м, южно от с. Синитово;
- 2 980 м, югозападно от с. Огняново;
- 3 050 м, южно от с. Мирянци;
- 3 900 м, североизточно от с. Капитан Димитриево;
- 4 800 м, югоизточно от южна индустриална зона на гр. Пазарджик;
- 6 500 м, югоизточно от гр. Пазарджик, жк „Марица“.

Съгласно писмо с изх. № Е-26-Е-222/14.06.2018 г. на Министерства на енергетиката (МЕ) в близост до ИП са разположени:

- находище „Гергьовица“ на отстояние около 2,5 км. в западна посока. Находището е предоставено на концесия за добив на подземни богатства, съгл. решение №726 от 09.09.20014 г.

- находище „Огняново-2“ на отстояние около 1,7 км в източна посока. По реда на чл. 2, ал. 3 от Закона за подземните богатства находището е отнесено към групата „подземни богатства с установени находища“.

- находище „Огняново“ – на отстояние около 3,2 км в източна посока. Находището е предоставено на концесия на подземни богатства, съгл. решение на МС №166 от 28.03.2001 г.

- находище „Орешака“ – на отстояние 2,4 км в североизточна посока. Находището е в процедура по предоставяне на концесия.

- Находище „Изток“ – на отстояние около 3 км в северна посока. Находището е предоставено на концесия за добив на подземни богатства, съгл. решение на МС № 951/27.12.2011 г.

Срокът на концесия ще бъде 35 години, като за това време се предвижда отработване на доказаните запаси - Блок 1 и 2 (111) при годишен добив 43.26 хил. м³. Експлоатацията на находище „Малкото меше“ ще се осъществи на три етапа:

- Подготвителен (Строителство);
- Експлоатация;
- Напускане на концесионната площ (Рекултивация).

През подготвителния етап (Строителство) ще се извършат необходимите дейности за въвеждане в експлоатация на находището и достигане на проектния капацитет на добива. Не се предвиждат съществени строителни работи и изпълнение на масивно строителство. Предвиждат се незначителни по обем строителни дейности, свързани основно с изкопно-насищни работи за подравняване площадката на приобектовата база, както и по трасето на охранителната ограда.

Също така в подготвителния етап и в процеса на развитие на концесията, около отработваните пространства, ще се изгради и ограда лек тип – бетонов пояс, бетонови колове и бодлива тел.

Подготвителният етап ще бъде с продължителност една година, през която ще се изпълнят следните дейности: Изготвяне и съгласуване на работни проекти; Придобиване на права за ползване на терените, предвидени за начално разкриване на запасите и започване добивни работи; Доставка на необходимата минна механизация, транспортни средства и спомагателно оборудване; Стабилизиране и разширяване на съществуващите пътни връзки при необходимост и в съответствие с КВС (съществуващите пътища са в сравнително добро състояние); Подравняване на площадката за разполагане на: будка за пазач; химическа тоалетна; комбиниран фургон за почивка оборудван с баня и резервоар за вода /за хигиенни нужди/ и комбиниран фургон-столова (без кухня) с малък склад за битови консумативи. Вода за питейни нужди на работещите ще се доставя в бутилки. Ще бъдат доставени химически тоалетни.

През етапа на експлоатация се предвижда изпълнение на предвидените по проект разкривни и добивни минни работи.

Окончателното напускане на концесионната площ (Рекултивация) обхваща последните 2 години от срока на концесията. През него, успоредно с постепенното затихване на минните операции, ще се извърши стабилизиране на откосите на кариерата, окончателна рекултивация на нарушените терени, демонтаж на ненужните съоръжения и подготовка за напускане на концесионната площ.

На територията на находището ще бъде извършена техническа и биологична рекултивация на отработените пространства като се предвижда и извършване на поетапна рекултивация. Предвижда се горскостопанска рекултивация чрез затревяване и залесяване на нарушените терени с подходящи дървесни и храстови видове.

Основни характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение

Система на разработване

На кариера „Малкото меше“ ще се прилага класическа технология за открит добив на работни стъпала отгоре надолу и вътрешно депо за материали от разкривните работи при разчистване на сондажните площадки и подготовката на взривните работи и за технологичния остатък при преработката на суровината на ТСИ. Изземването на мраморите и доломитите ще се извърши по циклична технология и използването на пробивно-взривни работи. Структурата на комплексната механизация ще се състои от багерно-автомобилен комплекс, булдозер за изземване на некондиционен материал от силнотрошени мрамори и доломити и мобилна трошачно-сортировъчна инсталация (ТСИ) с пресевна инсталация.

Мраморите и доломитите ще бъдат подготвени за изземване и товарене с еднокошов верижен, хидравличен багер „Komatsu PC240LC/NLC-10“, тип „обратна лопата“ след извършване на пробивно-взривни работи. При необходимост ще се ползва и комбинирана машина Багер-товарач САТ 428F2 с хидравличен чук Н70. Натоварената минна маса ще се транспортира с автосамосвали тип „Man 41.403“ до мобилната ТСИ на „ЕКО-ХИДРО-90“ ООД, разположена в северозападната част на концесионната площ. Материалите от разкривните работи при разчистване на сондажните площадки (при подготовка на взривните работи), представляващи некондиционен материал от силнотрошени мрамори и доломити (от разломната зона) и глинестопесъклива маса, ще се изземват с универсален булдозер тип „Komatsu D65EX/WX/PX-17“ и ще се депонират на вътрешно депо извън границите на активната кариерна дейност, но в рамките на концесионната площ (Блок 1). Депонираните материали ще бъдат използвани впоследствие при рекултивацията на кариерата.

Минно-техническите условия за експлоатация на находището са благоприятни за открит добив при почти целогодишен режим на работа с изключение на 20-30 дни през зимния период.

Добивни работи

Разкривните работи в кариерата за разработване на находище „Малкото меше“ се състоят в зачистване на терена при подготвяне на сондажните полета. Те ще се извършват с универсален булдозер „Komatsu D65EX/WX/PX-17“.

Провеждането на пробивно-взривните работи на територията на концесионната площ е най-важният технологичен процес при добивните работи. При разрушаването на скалния масив ще се използва методът на сондажните заряди, които ще бъдат взривени по „Nonel“ технология, позволяваща намаляване до минимум на количеството взривно вещество, взривявано в една степен на закъснение. Методът се състои в извършване на следните дейности:

- ✓ Пробиване на сондажите;
- ✓ Изготвяне и поставяне на междинни детонатори;
- ✓ Зареждане на сондажите с взривно вещество;
- ✓ Монтиране и свързване на взривната мрежа;
- ✓ Взривяване на зарядите;
- ✓ Оглед на взривното поле.

Взривните работи ще се извършват от специализирана фирма. За конкретния случай е предпочетено взривно вещество (ВВ) „Анфовекс“ (AN/FO Amonium Nitrate/Fluel Oil) и неелектрическа система за инициране на зарядите „Nonel“. На територията на находището няма да има складове за взривно вещество (ВВ), то ще бъде доставяно от фирмата, която ще извършва взривните работи. За извършване на взривни работи при всяко взривяване ще се използва ВВ „Анфовекс“ в количества: 7 066 кг, 7 422 кг, 6 496 кг и 6 770 кг. При използването на всяко едно от посочените количества ВВ ще се добива 1 780 м³ подземни богатства, в зависимост от проектно избрания диаметър на сондажа (94,5 мм, 99,75 мм, 110,25 мм и 115,5 мм).

Общо годишно максимално количество ВВ – 29 688 кг.

Параметри на пробивно-взривни работи: дължина на взривното поле – 55 м; височина на стъпалото на взривното поле – 14 мм; маса на заряда, взривяван в една степен - 800 кг. Взривявания ще се извършват веднъж на три месеца, четири пъти годишно.

Транспортни работи

Транспортирането на полезното изкопаемо до ТСИ и на материалите от разкривните работи при разчистване на сондажните площадки до вътрешно депо ще става с автосамосвали тип „гондола“ с товароносимост 15t „Man 41.403“. Средното транспортно разстояние за транспортиране на разкривните материали е около 300м. Насипообразуването ще се извършва с булдозер тип „Komatsu D375-3A“.

Достъпът до находището се осигурява чрез отклонение от общински път PDV 1325 (граница община Стамболийски/община Пазарджик – жп гара Огняново – надлез Синитово – град Пазарджик) към ведомствен път към бивш складов район на МО (използван в миналото от бившето държавно предприятие „Мрамор и гранит“) и полски път (частично с трошенокаменна настилка). Разстоянието между находището и основната база на дружеството в гр. Пазарджик е около 7 км.

Получените стокови фракции след преработката на ТСИ ще се експедират по общински път PDV 1325 до основната база на възложителя, намираща се в гр. Пазарджик – Южна промишлена зона, без да преминават през жилищни райони.

При предвидената дневна производителност 516 т, от товарните коли – самосвали с товароподемност 25 т (около 5 преминавания на час), при скорост 20 км/ч, ще се създава еквивалентно ниво на шум около 54 dBA, на 7,5 от остта на движение.

Преработка на суровината

Преработката на добитата суровина ще се извършва в ТСИ, която ще бъде разположена в северозападната част на концесионната площ. ТСИ ще включва *мобилна роторна трошачна машина „SANDVIK QA 450“*, и *тридекова мобилна пресевна инсталация „SANDVIK QA 450“*. Задвижването им ще се извършва чрез два дизел генератори за приобектовата база и за сондиране. Няма да се изграждат електропровод и трафопост.

Суровината от приемния бункер ще се подава в роторната трошачна машина, в която ще се осъществява I-вия стадий на трошене (едро) до размерите 600/900 mm. Материалът ще се пресява и ще се отделя едрата фракция 25-40 mm (40-63 mm) в зависимост от нуждите на потребителите и търсенето на пазара. Надситовият продукт ще преминава през II-ри стадий на трошене. На трошачната инсталация ще могат да се произвеждат различни фракции в зависимост от търсенето на пазара (фракция 24-63 мм, фракция 12-24 мм, фракция 4-12 мм, фракция 0-4 мм. При необходимост и пазарно търсене ще се предлага и суровина за директна реализация (ломен камък).

Извънгабаритните късове, след взривяването ще се раздробяват с хидравличен чук.

Отпадъкът при преработката на добитата суровина в ТСИ при трошене и пресяване представлява фина фракция от суровината, смесена с глинесто пясъклива маса. Генерираният при първична преработка отпадък от пресевната инсталация ще се събира и транспортира на вътрешно депо.

Готовата продукция, във вид на трошени каменни фракции, ще се натрупва в открити депа (конуси) около ТСИ, от където посредством челен товарач „Komatsu WA380-7“ ще се

натоварва на транспортните средства за експедиция към основната база на „ЕКО-ХИДРО-90“ ООД в гр. Пазарджик, след което се използва за производство на бетон и/или асфалтови смеси. Заявените фракции ще преминават през кантар на базата и ще се отправят към клиента.

Технически характеристики на мобилна роторна трошачка SANDVIK QI340: Мощност 328 kW; Производителност 300 t/h; Максимален размер на подавания материал 600 mm; Обем на бункера 9.35 m³.

Технически характеристики на мобилна тридекова пресевна инсталация SANDVIK QA 450: Мощност 75 kW; Производителност 600 t/h; Максимален размер на подавания материал 200 mm; Обем на бункера 11.33 m³.

Предвидена за използване транспортна и добивна техника:

- Трошачно-сортировъчната инсталация (включваща мобилна роторна трошачка SANDVIK и мобилна тридекова пресевна инсталация SANDVIK QA 450) – 1 комплект;
- Челен товарач „Komatsu W380-7” – 1 бр.;
- Булдозер тип „Komatsu D65EX/WX/PX-17” – 1 бр.;
- Багер „Komatsu PC240LC/NLC-10” – 1 бр.;
- Комбинирана машина Багер-товарач CAT 428F2 с хидравличен чук H70;
- Автосамосвали тип „Man 41.403” – 2 бр.;
- Дизел електрогенератор APD45, Standby/Prime 45/40 kVa – 2 бр.

Производствена програма: производителността на кариерата по плътна минна маса ще бъде:

- ✓ годишна производителност - 43 260 m³;
- ✓ месечна производителност - 3 605 m³;
- ✓ дневна (сменна) производителност – 188 m³ или 516 тона.

Производителност на трошачно-сортировъчната инсталация и тридекова мобилна пресевна инсталация:

- ✓ Капацитет на ТСИ – 300 тона/час.

На кариера „Малкото меше” се предвижда следния режим на работа:

- работни месеци в годината – 12 месеца;
- общ брой на работните дни в годината – 230;
- брой на работните дни за планови ремонти – 20;
- работни дни в седмицата – 5;
- работни смени в денонощието – 1;
- продължителност на работната смяна – 8 часа.
- зает персонал: 10 човека, вкл. ръководен персонал и охрана.

При разработване на находището не се предвижда изграждане на нови техническа инфраструктура.

Електрозахранването на кариерата ще се извършва чрез два броя дизел генератори за приобектовата база и за сондиране. Няма да се изградят електропровод и трафопост.

За промишлени цели - потискане на прахоотделяне през засушливи периоди от транспорта и от ТСИ, ще се използва вода доставена със цистерна от базата на възложителя в гр. Пазарджик. Пътищата ще се оросяват директно от цистерната, а за оросяване на материала на ТСИ ще се зарежда резервоара към инсталацията. От резервоара вода ще се подава към оросителната система на трошачката.

За битови цели – миене на ръце и душ към столова-фургон и фургон-баня, водоснабдяването с питейно-битова вода ще бъде осигурено от “Водоснабдяване и канализационни услуги“ ЕООД гр. Пазарджик, на основание договор.

Вода за питейни нужди ще се ползва бутилирана трапезна или минерална вода от търговската мрежа.

Отпадъчните води, които ще се формират на обекта ще са само от битов характер. Отпадъчните води от фургон-столова и фургон-банята, ще се събират във водоопътна изгребна яма. На обекта ще се използват химически тоалетни, които ще се доставят и обслужват от лицензирани фирми.

Спомагателни операции

Поддържане на вътрешни пътища- движението на транспортните средства ще става по бермите на работните стъпала и по естествения терен в границите на концесионната площ. Общата дължина на вътрешните пътища в работещата кариера ще бъде средно 2,0-4,0 км. Ширина на пътното платно - 6м. То ще бъде изградено от естествени скални разновидности, уплътнени от движението на самосвалите, а при необходимост ще се чакълира.

Инвестиционното предложение попада в района на повърхностно водно тяло с код: BG3MA700R143 и описание: р. Марица от р. Тополница до вливане на р. Въча и ГОК-9 и ГОК II“ и в подземно водно тяло с код: BG3G00000Pt041 и описание: Карстови води - Централно Родопски масив.

Съгласно получено становище с вх. № ПД-01-2485/30.08.2017 г. от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ - Пловдив (БД ИБР-Пловдив) ИП е допустимо от гледна точка на ПУРБ на ИБР, ПУРН на ИБР и постигане на целите на околната среда Съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите* (ЗВ). Със същото писмо, с мотивирана оценка е определено, че следва да се извърши ОВОС за ИП.

В територията на ИП не попадат източници на за битейно-битово водоснабдяване, респективно санитарно охранителни зони (СОЗ), както и няма налични или преминаващи съоръжения на ВиК дружества.

Площадката на ИП попада изцяло в границите на две защитени зони от мрежата „Натура 2000“:

- BG0002057 „Бесапарски ридове“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.).
- BG0000254 „Бесапарски възвишения“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-315/31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 50/2021 г.).

ИП не засяга пряко защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии*, но част от най-източната граница на концесионната площ тангира със Защитена местност (ЗМ) „Огняновско-Синитевски рид“.

Предвид разпоредбите на чл. 40, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 2 от Наредбата за ОС, е извършена проверка за допустимостта на ИП спрямо режимите на защитените зони, в които попада. Въпреки, че точка 5.4 от Заповед №РД-786 от 29.10.2008 г. „забранява разкриването на нови кариери за добив на подземни богатства“ в границите на защитена BG0002057 „Бесапарски ридове“, за тази забрана в същата точка са предвидени редица изключения, сред които е и изключението за ИП, за които има „стартирала процедура за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване“, какъвто е настоящия случай.

На ИП е извършена преценка за вероятна степен отрицателно въздействие върху защитените зони по смисъла на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС и по реда на глава втора, раздел три от същата наредба, съгласно която ИП е вероятно да окаже значително отрицателно въздействие върху указаните по-горе защитени зони. Въз основа на преценката и са дадени указания за изготвяне на Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ИП върху защитени зони BG0002057 „Бесапарски ридове“ и BG0000254 „Бесапарски възвишения“.

В изпълнение на изискванията на чл. 14, ал. 2, т. 1, буква „а“ от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС) е проведена консултация с Регионална здравна инспекция-Пазарджик (РЗИ-Пазарджик), относно значимостта на положителните и отрицателни въздействия върху човека и възможния здравен риск при реализацията на инвестиционното предложение.

С вх. № ПД-01-2485-(9)/27.12.2018 г. РЗИ – Пазарджик дава положителна оценка на качеството на доклада по ОВОС за ИП по отношение направените в него анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможния здравен риск от строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение.

На основание чл. 14, ал. 11, от Наредбата за ОВОС, при оценяване качеството на доклада по ОВОС е изискано становище по компетентност от Басейнова дирекция Източнобеломорски район с център Пловдив (БД ИБР-Пловдив). С вх. № ПД-01-2485-(12)/28.01.2019 г. БД ИБР-Пловдив дава положителна оценка ДОВОС.

В хода на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересованите лица.

На етап „Уведомление“ за инвестиционното предложение, чрез областния управител е депозирана подписка с 387 подписа от жителите на с. Синитово, в която се декларира принципно несъгласие за реализацията на ИП, както и мотив, че реализацията на ИП ще се отрази пагубно на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ и на къщите на жителите на селото.

Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС с всички приложения към него и са проведени срещи за обществено обсъждане на 04.07.2019 г. и на 05.07.2019 г. в с. Огняново, с. Мирянци, в сградата на Община Пазарджик и в с. Синитово.

По време на обществените обсъждания са поставени въпроси, относно предвижданите взривни работи и тяхното въздействие върху къщите на хората, замърсяване на въздуха, кумулативния ефект с вече работещи кариери в района на ИП, допустимостта на самото ИП, влияние върху защитените зони, и др. На поставените въпроси по време на срещите за обществено обсъждане са дадени отговори от страна експерти от екипа, изготвили ДОВОС и ДОСВ. Засегнатото население смята реализацията на ИП за неприемливо по принцип.

По реда на чл. 17, ал. 4 от Наредбата по ОВОС постъпват възражения от множество местни обществени организации и представители на общността: Сдружение за аграрни и екологични проекти, Пенсионерски клуб с. Синитово, Църковно настоятелство при църква „Св. Вел. Георги“, футболен отбор „Светкавица“, читалище „Съзнание-1927“, ЛРД Синитово, ОУ „Васил Априлов“, ДГ „Мир“, ЧДГ „Доброта“, „Мел Корект“ ЕООД, „Фобос 99“ ЕООД, „Агротип“ зем. Кооперация. Внесена е и подписка от жители на с. Синитово със 785 подписа против реализацията на ИП. Постъпва и становище от БДЗП по отношение на разработеният ДОСВ, с което на база експертиза и информация определят направените заключенията и оценки в ДОСВ като необективни. Експертите от БДЗП мотивирано определят, че реализирането на ИП ще доведе до значителни отрицателни въздействия върху природни местообитания и върху популациите и местообитанията на видовете, предмет на опазване в ЗЗ „Бесапарски ридове“ и ЗЗ „Бесапарски възвишения“.

Компетентният орган, мотивиран от аргументите в горесцитираното становище, указва на възложителя (с изх. №2485-(41)/27.08.2019 г.) да бъде преработен ДОСВ.

Междувременно в с. Синитово е създадена инициативна група, която да инициира провеждане на местен референдум в с. Синитово, общ. Пазарджик по *Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление* (ЗПУГДВМС).

С Решение №257-МИ Пазарджик от 28.10.2019 г. на ОИК се обявяват резултатите от местен референдум, проведен на 27 Октомври 2019 г. в с. Синитово, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик. Като въпрос №3 на референдума е формулиран „Съгласни ли сте инвестиционният проект „Изграждане на кариера за добив на мрамори“ да бъде реализиран в землището на с. Синитово. Видно, от цитираното решение, бюлетините с отговор „Не“ са 897 от 910 гласували. Предложението по въпрос №3 не е прието.

Обществен достъп до допълнените доклад за ОВОС и ДОСВ е осигурен и през месец май 2021 г. Проведени са срещи за обществено обсъждане на 23.06.2021 г. и на 24.06.2021г. в с. Огняново, с. Мирянци, в сградата на Община Пазарджик и в с. Синитово. Засегнатото население отново подкрепя, вече заявената си позиция против реализацията и експлоатацията на ИП. С вх. №ПД-01-2485-(57)/01.07.2021г. постъпва становище от Българско дружество за защита на птиците (БДЗП) относно допълнените ДОВОС и ДОСВ със мотивирано заключение, че ИП ще окаже значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове предмет на опазване в ЗЗ „Бесапарски възвишения“.

На базата на всички факти и обстоятелства осъществяването на инвестиционното предложение (ИП) „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото меше“ в землището на с. Синитово, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик не се одобрява, поради следните **МОТИВИ** поотделно и в тяхната съвкупност:

По отношение на въздействието върху биологичното разнообразие извън въздействието върху мрежата „Натура 2000“:

При осъществяването на ИП ще бъдат напълно унищожени места за размножаване (гнездови местообитания) на видовете птици: розов скорец (*Sturnus roseus*) и скално врабче (*Petronia petronia*), които гнездят в изоставената съществуваща кариера в границите на концесионната площ (в ДОСВ обозначена като кариера1/блок 1). Именно в тази кариера и другата съществуваща кариера се предвижда да се извършва добива в случай, че се спазват предложените в ДОСВ мерки. Розовият скорец гнезди в кариерата в колония с численост в различните години между 600 и 1500 индивида. И за двата вида това са единствените гнездови находища в област Пазарджик и едно от малкото в страната. Двата вида са защитени по смисъла на чл. 37 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)* – включени са в Приложение № 3 на закона. За защитените видове птици, съгласно чл. 38, ал. 1, т. 4 е забранено „*увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция*“.

На основание гореизложеното и на основание чл. 19, ал. 2, т. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* считам, че не може да бъде одобрено осъществяването на разглежданото ИП.

По отношение на въздействието върху защитени зони от мрежата „Натура 2000“:

Площадката на ИП попада изцяло в границите на две защитени зони от мрежата „Натура 2000“:

- VG0002057 „Бесапарски ридове“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.).
- VG0000254 „Бесапарски възвишения“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-315/31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 50/2021 г.).

След запознаване с допълнения Доклад за оценка степента на въздействие (ДОСВ), становището на Българското дружество за защита на птиците (от 01.07.2021 г.) и другата налична информация, считам че осъществяването на ИП „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото Меше“, землище на село Синитово, ще окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитени зони VG0002057 „Бесапарски ридове“ и VG0000254 „Бесапарски възвишения“, поради следните мотиви:

За защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“:

1. Ще доведе до пряко унищожаване и влошаване на хранителни и размножителни местообитания на видове – предмет на опазване на зоната (особено за видовете белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*) и турилик (*Burhinus oedicanus*)).
2. Ще доведе до отрицателно въздействие чрез фактора безпокойство върху видовете – предмет на опазване, особено при извършването на взривни работи. Въздействието ще бъде кумулативно усилено с вече действащите кариери в границите на защитената зона, където също се добива чрез взрив.
3. Ще доведе до разкъсване (фрагментация) на хранителни и гнездови местообитания на видове – предмет на опазване.

За защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения“:

1. Ще доведе до пряко унищожаване на индивиди – предмет на опазване на защитената зона.
2. Ще доведе до пряко унищожаване и влошаване на хранителни и размножителни местообитания на видове – предмет на опазване на зоната.
3. Ще доведе до отрицателно въздействие чрез фактора безпокойство върху видовете – предмет на опазване, особено при извършването на взривни работи. Въздействието ще бъде кумулативно усилено с вече действащите кариери в границите на защитената зона, където също се добива чрез взрив.
4. Ще доведе до пряко унищожаване и влошаване на природни местообитания – предмет на опазване на защитената зона.

Предложените в ДОСВ мерки за предотвратяване, намаляване или ликвидиране на описаните по-горе отрицателни въздействия не са достатъчни за да бъдат намалени в достатъчна степен въздействията.

Следва да се има предвид и следното:

В заповедта за обявяване на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“ (т. 5.4 от заповедта) и в заповедта за обявяване на защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения“ (т. 8.3 от заповедта), е забранено разкриването на нови кариери за добив на подземни богатства в двете защитени зони, което е също категорична оценка какво е въздействието на този тип ИП върху двете защитени зони. Формалното заобикаляне на забраната в случая, не променя факта, че ИП е със значително отрицателно въздействие върху защитена зони BG0002057 „Бесапарски ридове“ и BG0000254 „Бесапарски възвишения“.

В стандартния формуляр на защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения“ е записано, че сред главните заплахи за зоната е определена „кариери за пясък и чакъл“ (с код във формуляра C01.01.01 - sand and gravel quarries). Степента на въздействие на заплахата е определена като „средна“ (medium).

В стандартния формуляр на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“ в раздела за заплахите за зоната, наред с другите, са дадени и следните заплахи: „добив (извличане) на пясък и чакъл“ (с код във формуляра C01.01 - sand and gravel extraction) и „кариери за пясък и чакъл“ (с код във формуляра C01.01.01 - sand and gravel quarries). И за двете заплахи степента на въздействие е определена като „висока“ (high).

Произнасянето на директора на РИОСВ-Пазарджик по чл. 19, ал. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (НУРИОВОС) е мотивирано във връзка със следната фактическа обстановка:

Площадката на инвестиционно предложение (ИП) „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото Меше“, землище на село Синитово попада изцяло в границите на две защитени зони (ЗЗ) от екологичната мрежа „Натура 2000“. Съгласно чл. 12, ал. 6 от *Закон за биологичното разнообразие* зони (ЗБР) Министерът на околната среда и водите издава заповед, с която обявява съответната защитена зона, като в заповедта задължително се посочват общата площ, опис на имотите, включени в защитената

зона, и/или координатен регистър на границите на защитената зона, забраните или ограничения на дейности, противоречащи на целите за опазване на защитената зона (чл. 12, ал. 2, т. 5 от ЗБР).

Конкретно, разглежданото ИП попада в 33 BG0002057 „Бесапарски ридове” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 106/2008г.) и 33 BG0000254 „Бесапарски възвишения” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-315/31.03.2021г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 50/2021г.)

В точка 5.4. от заповедта за обявяване на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове” се съдържа изрична забрана за разкриването на нови кариери за добив на подземни богатства.

В точка 8.3. от заповедта за обявяване на защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения” също е забранено разкриването на нови кариери за добив на подземни богатства.

Според разпоредбата на чл. 32, ал. 1 от ЗБР, компетентният орган съгласува по чл. 31, ал. 12, т. 1 от ЗБР плана, програмата, проекта или инвестиционното предложение само когато заключението на оценката по чл. 31, ал. 10 от ЗБР е, че предметът на опазване в съответната защитена зона няма да бъде значително увреден. Според чл. 31а, ал. 1 от ЗБР, условията и редът за извършване на оценката по чл. 31 се определят с наредба, приета от Министерския съвет, каквато в случая се явява *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС).

Предмет на опазване в 33 „Бесапарски ридове” са различни видове птици, които са подробно изброени в заповедта за обявяване, като целта на това опазване е поддържане на тяхното местообитание. За изпълнение на тази цел още със заповедта са поставени категорични забрани за категории дейности, които безусловно биха навредили на поставената цел – опазване и възстановяване на местообитания на защитените птици.

Производството по разглеждане на ИП „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото Меше”, землище на село Синитово е допустимо, съгласно чл. 7, т. 2 от Наредбата за ОС и с оглед решение № 16513/14.12.2011г. на ВАС по адм. дело № 12134/2011 г., предвид въведеното изключение в направената в т. 5.4. забрана, а именно: по отношение на вече стартирали процедури за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване; издадено разрешение за търсене/или проучване; стартирала процедура за предоставяне на концесия за добив или предоставена такава.

В настоящия случай Заповед № РД-786 е издадена на 29.10.2008 г. и е обнародвана и влязла в сила на 12.12.2008г. Производството по стартиране на процедура за предоставяне на разрешение за проучване е започнало с подаване на заявление пред МРРБ на 24.10.2008г. и в този смисъл процедурата по разглеждане на ИП по реда на ЗООС, ЗБР, НУРИОВОС и Наредбата за ОС е формално допустимо. При разглеждането му няма как да бъде игнорирано обстоятелството, че поставяйки абсолютната забрана за разкриване на кариери за добив на подземни богатства, Заповед № РД-786/29.10.2008г. инкорпорира в себе си убеждението, че такъв тип дейност не е възможно да не окаже значително отрицателно въздействие върху обектите на защита – местообитания на различни видове птици.

Според изразеното мотивирано становище от експерт по опазване на „Натура 2000“ на РИОСВ-Пазарджик, реализацията на ИП ще доведе до пряко унищожаване и влошаване на хранителни и размножителни местообитания на видове – предмет на опазване на зоната (особено за видовете белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*) и турилик (*Burhinus oedicnemus*). Фактора безпокойство върху видовете – предмет на опазване, особено при извършването на взривни работи ще има изразено отрицателно въздействие. Въздействието ще бъде кумулативно усилено с вече действащите кариери в границите на защитената зона, където също се добива чрез взрив. Това би довело до разкъсване (фрагментация) на хранителни и гнездови местообитания на видове – предмет на опазване и изцяло противоречи на целите, поставени в точка 3. на заповедта за обявяване.

Всички факти във връзка с осъществяване на ИП, включително доклада по ОВОС /ДОВОС/ и заключението на експерта по опазване на „Натура 2000“ предпоставят формирането на извод, че реализацията на ИП би причинило съществено засягане на местообитанията на посочените видове и би засегнало в значителна степен благоприятния природозащитен статус на тези видове.

Аналогична е ситуацията отнесена и към защитена зона BG0000254 „Бесапарски възвишения“. Тук предмет на опазване са природни местообитания на различни храсти, треви, др. растения, бозайници, влечуги и др. (подробно изброени в точка 2. на заповедта). Поставените цели са общо пет като основната е опазване и поддържане на типовете природни местообитания и постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние. Очевидна е причината за поставянето на забрана за разкриване на кариери за добив на полезни изкопаеми. Такава дейност като въздействие би довела до пряко унищожаване на индивиди – предмет на опазване на защитената зона. Неминуемо би причинила пряко унищожаване и влошаване на хранителни и размножителни местообитания на видове – предмет на опазване на зоната. Безспорно ще има отрицателно въздействие и чрез фактора безпокойство върху видовете – предмет на опазване, особено при извършването на взривни работи. По-горе вече беше споменато, че това въздействието ще бъде кумулативно многократно усилено, поради наличието на вече действащи кариери в границите на защитената зона, където също се добива чрез взрив. Осъществяването на ИП би унищожило и влошило природните местообитания – предмет на опазване на защитената зона.

Извън изложените аргументи във връзка с мрежата „Натура 2000“, осъществяването на ИП „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото Меше“, землище на село Синитово би имало и значително отрицателно въздействие върху местата за размножаване на различни видове и по-конкретно биха били напълно унищожени местата за размножаване (гнездови местообитания) на следните видове птици на територията на ИП: розов скорец (*Sturnus roseus*) и скално врабче (*Petronia petronia*). Същите гнездят в изоставената съществуваща кариера в границите на концесионната площ (в ДОСВ обозначена като Кариера 1/блок 1). Именно в тази кариера и другата съществуваща кариера се предвижда да се извършва добива в случай, че се спазват предложените в ДОСВ мерки. Розовият скорец гнезди в кариерата в колония с численост в различните години между 600 и 1500 индивида. И за двата вида това са единствените гнездови находища в област Пазарджик и едно от малкото в страната. Двата вида са защитени по смисъла на чл. 37 от ЗБР – включени са в Приложение № 3 на закона. За защитените видове птици, съгласно чл. 38, ал. 1, т. 4 е забранено „увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция“.

Основният правнозначим в случая факт е, че реализирането на инвестиционното предложение ще доведе до вероятно унищожаване или до значително увреждане на предмета на опазване в защитените зони и се очаква значително отрицателно въздействие върху защитените видове.

Мотивирано от гореизложеното и на основание чл. 19, ал. 2, т. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* не може да бъде одобрено осъществяването на разглежданото ИП „Открит добив на строителни материали (мрамори и доломити) от находище „Малкото Меше“, землище на село Синитово.

Заинтересуваните лица могат да оспорят решението в 14-дневен срок чрез РИОСВ-Пазарджик по административен или съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата: 06.08.2021 г.

КОСТАДИН ГЕШЕВ

Директор на РИОСВ – Пазарджик

